Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 98 Joi 13 Aprilie 1939
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN TARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIU

Colaborările economice între state

Acordul nostru comercial cu Germania, care, așa cum este conceput, depășește într'adevăr tipul clasic al convențiilor comerciale, îmbrățișând ideea unei largi colaborări — planificate — pe tărîmul diverselor activități economice, continuă să formeze obiectul de discuție al presei și cercurilor politice și economice din străinătate. Cu o singură deosebire: în locul tălmăcirilor greșite, care, în lipsă de informațiuni au putut face loc, în primul moment, unor aprehensiuni neîntemeiate cu privire la conținutul și tendințele acordului, asistăm azi la o înțelegere mai obiectivă și deci mai puțin sceptică a înțelesului și proporțiilor lui.

La aceasta au contribuit, de bună seamă, lămuririle autorizate ce au venit la timp, din partea guvernelor respective. S'a putut vedea cu acest prilej că acordul nu aduce nici știrbire principiului suveranității naționale și nici nu institue un drept de monopol în favoarea uneia din părți în ce privește schimbul de mărfuri și colaborarea economică.

Dovadă: încheierea, la interval de câteva zile numai, a convenției economice între noi și Franța, în care livrările de petrol românesc — punctul socotit ca cel mai delicat în acordul româno-german — au fost ridicate pentru anul 1939 la o cotă simțitor ridicată față de vânzările noastre de petrol în Franța pe anul 1938. Dovada iarăși, oferta deschisă în vederea încheierii de acorduri similare celui româno-german, pe care guvernul român a propus-o oricărui alt stat industrial.

Mai rămâneseră totuși unele confuziuni localizate în jurul zonelor libere și a procesului nostru de industrializare. In urma explicațiunilor date, s'a văzut, că zonele libere urmează să fie stabilite în conformitate cu dispozițiunile legii noastre din 1929, privitoare la înființarea lor în porturile românești, lege, prin al cărui articol 2 se precizează, că zonele libere fac parte integrantă din teritoriul românesc și că ele — cu excepția legii vămilor și legii pentru încurajarea industriei naționale — sunt supuse legilor țării. Statul român va continua deci să-și exercite în zona liberă întreaga lui suveranitate, deosebirea de regim față de restul țării constând numai în faptul că intrarea mărfurilor în zonă este scutită de taxele de import ce se plătesc obicinuit la frontieră. Aceleași mărfuri însă nu pot depăși zona liberă, ca să pătrundă în restul țării, fără să li se aplice regimul vamal în vigoare.

In afară de aceasta, nicio întreprindere industrială sau comercială nu se va întemeia în zona liberă, fără autorizația prealabilă a autorităților noastre de resort, datoare să vegheze de a nu se creia decât întreprinderi socotite folositoare economiei românești și nu din acelea care să ne concureze propriile produse pe piețele de export.

S'a mai crezut, în fine, că acordul ar consfinți în favoarea Germaniei un drept de control și oarecum de dispoziție în ce privește gradarea și orientarea procesului nostru de industrializare, cu tendința de a circumscrie desfășurarea acestui proces numai la industrializarea produselor agricole și la industria extractivă, cu eliminarea tuturor celorlalte sectoare industriale, considerate că ar forma oarecum apanagiul economiei germane care ar fi expusă altfel să-și piardă clientul său cel mai bun din această regiune europeană. Din textul acordului nu rezultă această tendință, care de altfel ar fi și absurdă, întrucât experiența a dovedit că o țară, cu cât e mai înaintată din punct de vedere industrial, cu atât devine o mai activă cumpărătoare în târgul internațional. Este chiar cazul României, care, odată cu intensificarea curentului său de industrializare din ultimii ani, în loc să-și micșoreze importul și l-a sporit — mai ales în direcția mașinilor și materialului industrial. Investițiunile noastre industriale au necesitat astfel numai pe anii 1937 și 1938 un import de mașini de 7.179 milioane lei.

De altfel însuși acordul a consacrat un aliniat special „colaborărilor pe teren industrial", iar în altele se vorbește de valorificarea minereurilor și de creiarea unei industrii de aluminiu.

Problema în sine este cu mult prea importantă și de actualitate, pentru a o putea comprima într'un singur articol.

OUĂ ROȘII ȘI COZONAC

I. PAPAZOGLU

Solidaritate deplină între România și Turcia, în cadrul Înțelegerii Balcanice

Textul comunicatului dat după întrevederea dintre d-nii Gafencu și Saracioglu. — Declarațiile celor doi miniștri de externe

Istanbul, 10 (Rador). — La terminarea vizitei pe care d. Gr. Gafencu, ministrul afacerilor străine al României, a făcut-o la Istanbul, s'a dat următorul comunicat:

„Miniștrii afacerilor străine ai Turciei și României, d-nii Saracioglu și Gr. Gafencu, au profitat de întâlnirea lor la Istanbul pentru a examina, în lumina ultimelor evenimente, interesele comune și solidare ale țărilor lor, în cadrul Înțelegerii Balcanice.

Cei doi miniștri sunt de acord că politica Înțelegerii Balcanice, pacifică și fermă, are de scop să întărească securitatea și independența popoarelor amice și aliate, precum și să strângă și mai mult legăturile lor cu popoarele vecine, în spiritul pactului dela Salonic și că această politică trebuie să fie dusă cu hotărîre".

DECLARAȚIILE D-LUI GAFENCU CATRE REPREZENTANȚII PRESEI

După citirea comunicatului, d. ministru Gr. Gafencu a făcut reprezentanților presei următoarele declarații:

Ați văzut comunicatul; n'am nimic de adăogat la el. Așa cum am spus unui coleg al dv. american, n'au fost negocieri, între ministrul afacerilor străine al Turciei și subsemnatul. Cel care spune negociere, înțelege o sforțare de apropiere continuă a unor interese divergente, sau cel puțin cari nu se aseamănă. Noi n'am avut niciodată ocazia să constatăm între noi asemenea divergențe.

Ori de câte ori mă întâlnesc cu eminentul meu coleg, d. Saracioglu, o facem pentru a ne informa, pentru a ne consulta și a constata că acordul dintre noi este perfect, atât în ceeace privește gândirile cât și sentimentele noastre. Și noi pecetluim această înțelegere printr'o viguroasă strângere de mână. Pot să vă asigur, că și de data aceasta strângerea de mână a fost deosebit de viguroasă.

DECLARAȚIILE D-LUI SARACIOGLU

D. Saracioglu, ministrul afacerilor străine al Turciei, luând cuvântul, a făcut și d-sa următoarele declarații:

Am avut cu ministrul de afaceri străine al României, am'că și aliată, întrevederi foarte folositoare asupra chestiunilor ce interesează țările noastre și Balcanii.

Aceste întrevederi au dovedit, încăodată, că unitatea de vederi între oamenii de stat ai celor două țări, asupra acestor chestiuni, continuă într'o perfectă armonie.

Bucurându-mă de colegul meu, d. Gr. Gafencu, care mi-a oferit prilejul să constatăm încăodată această armonie, — pot să declar cu toată convingerea mea că această armonie va dăinui și în viitor.

*

Roma, 10 (Rador). — Toate ziarele de Luni publică pe larg comunicatul oficial dat la Istanbul după întrevederea dintre d-nii Gr. Gafencu și Saracioglu, scoțând în relief identitatea de vederi dintre cei doi miniștri ai afacerilor străine.

„Tribuna" subliniază strânsa colaborare româno-turcă, în spiritul pactului dela Salonic.

CONSILIU DE MINIȘTRI LA ANKARA

Ankara, 10 (Rador). — Azi dimineață, la ora 10, s'a întrunit un consiliu de miniștri care a examinat situația, urmând să ia măsurile dictate de împrejurări.

*

Ankara, 10 (Rador). — In consiliul de miniștri de azi dimineață, d. Saracioglu, ministrul afacerilor străine, a pus în curent pe colegii săi cu întrevederea pe care a avut-o cu d. Grigore Gafencu, ministrul de externe al României.

D. SARACIOGLU NU SE MAI DUCE LA TEHERAN

Ankara, 10 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" este informat că d. Saracioglu, ministrul afacerilor străine al Turciei, nu se va mai duce la Teheran pentru a lua parte la căsătoria principelui moștenitor al Iranului.*

Olanda a luat întinse măsuri militare

Londra, 10 (Rador) — **„Daily Express" anunță din Amsterdam că guvernul olandez a luat întinse măsuri militare în regiunile de frontieră, suprimând toate permisiunile date oamenilor din marină și armata de uscat.**

Ziarul englez afirmă că s'ar fi luat măsuri ca toate digurile să fie pregătite, astfel încât, în caz de pericol, să poată fi inundată o treime din Olanda, inclusiv orașele Haga, Amsterdam și Rotterdam, în interval de câteva ore.

D. Gafencu s'a înapoiat în țară

Constanța, 10 Aprilie

Azi dim., la ora 9,30, d. Gr. Gafencu, ministru de externe, a sosit în țară, pe bordul poștalului „Dacia", al S. M. R. D-sa era însoțit de d-na Gafencu, d. Suphy Tanrioer, ministrul Turciei la București și d-na.

La debarcader, d. ministru Gafencu a fost întâmpinat de d-nii: C. Nicolau, chestorul municipiului; ing. Postelnicu, șeful inspectoratului tehnic S. M. R.; dr. Stoenescu, medicul portului; C. Duca, șeful poliției portului; C. Zlătescu și Enăceanu, șefi de vamă; Zărnescu și Radulian, ofițeri de port, etc.

La debarcader, d. ministru Gr. Gafencu și-a luat rămas bun de la echipajul vasului, mulțumind d-lui comandant Alexandrescu pentru atențiunea cu care a fost înconjurat pe vapor.

D. Gafencu a ajuns la Istanbul Sâmbătă, la ora 13,30, fiind întâmpinat de d-nii Saracioglu Chukru, ministrul afacerilor străine al Turciei; dr. Lutfi Kirdar, guvernatorul Istanbulului; Sadrettin Aka, ambasador; Stoica, ambasadorul României la Ankara și alți înalți demnitari turci.

După ce s'a întreținut câtva timp pe vapor cu cei prezenți, d-nii Gafencu și Saracioglu au părăsit vaporul, îndreptându-se spre „Pera-Palace", unde au luat dejunul.

Aci au avut o consfătuire, care a durat trei ore. La această consfătuire au luat parte și d-nii Suphy Tanrioer și Stoica.

După consfătuire, cei doi miniștri au coborît în saloanele hotelului „Pera Palace", unde studenții facultății de economie, din Istanbul, aveau un ceai dansant.

D. Gafencu a fost îndelung ovaționat de tinerii studenți.

Seara, d. ministrul Gafencu a asistat la slujba Invierii, oficiată la patriarhia ortodoxă din Istanbul.

PARISUL FAȚĂ DE ULTIMELE EVENIMENTE INTERNAȚIONALE

Flota britanică din Mediterana, în stare de alarmă

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Paris, 10. — Opinia publică franceză așteaptă desfășurarea evenimentelor cu tot calmul. Situația e considerată ca foarte serioasă. Cercurile politice consideră tensiunea internațională ajunsă la maximum și ele prevăd, într'un viitor apropiat, posibilitatea unor evenimente din cele mai serioase.

*

Mâine la 4 d. a. se va ține aci un consiliu de miniștri prezidat de d. Albert Lebrun, cu care prilej se vor lua hotărîri din cele mai importante.

*

Consiliul permanent al apărării naționale a luat în ultimul timp măsurile militare impuse de împrejurări.

*

In momentul când telefonez, a sosit la Paris știrea din Londra că flota britanică din Mediterana a fost pusă în stare de alarmă la Gibraltar și Malta.

R. SAIVE

Lindbergh invitat la Washington

New-York, 10 (Rador). — *Aviatorul Lindbergh, care călătorește pe bordul transatlanticul „Aquitania", a primit invitația telegrafică de a se duce la Washington pentru a depune în fața comisiunii de politică externă care examinează modificarea legii neutralității.*

Lindbergh va participa deasemeni în ziua de 20 Aprilie la reuniunea consiliului național al aeronauticei.

Când vor pleca voluntarii italieni din Spania

Madrid, 10 (Rador). — *In legătură cu svonurile despre plecarea voluntarilor italieni din Spania corespondentul agenției „Havas" anunță că aceste svonuri nu se confirmă.*

El adaugă că sunt toate motivele să se creadă că nicio plecare masivă de voluntari italieni nu se va produce înainte de marea defilare a „Victoriei", care se va desfășura la Madrid în prezența generalului Franco.

Data acestei defilări n'a fost încă fixată.

In corpul ziarului:

Trupele italiene continuă înaintarea în Albania

CABINETUL ENGLEZ EXAMINEAZĂ SITUAȚIA INTERNAȚIONALĂ

Vinerea Mare la Sfânta Patriarhie

Slujba Prohodului a fost oficiată aseară în prezența M. S. Regelui și a Marelui Voevod Mihai

Suveranul și Marele Voevod Mihai, urmați de membrii guvernului, ocolind Catedrala, cu Sfântul Epitaf

Conform tradiției, Vinerea Mare a fost sărbătorită la Catedrala Sfintei Patriarhii, cu același fast deosebit, ca în toți anii.

Incă din vreme au fost aduse și înșirate, în curtea Sfintei Patriarhii, de jur-împrejurul Catedralei, detașamente, în mare ținută, din diferite unități ale garnizoanei și muzicile militare.

Pentru menținerea ordinei erau prezenți d-nii Gh. Moțăteanu, secretarul general al Prefecturii poliției municipiului București și d-nii chestor Alfred Pacsimade, șeful Siguranței Capitalei; Gh. Antonescu, chestorul sectorului II (albastru); Jean Ponova șeful brigăzii moravurilor.

ASISTENȚA

Pe la ora 7 au început să sosească înalții demnitari printre cari d-nii: Armand Călinescu, președintele consiliului de miniștri, ministru de interne și ad-interim la apărarea națională; Const. Argetoianu, consilier regal și d-nii miniștri Victor Iamandi, general Paul Teodorescu, M. Ghelmegeanu, Victor Slăvescu, general dr. N. Marinescu, Mih. Ralea, prof. Petre Andrei, dr. Zigre, prof. N. Cornățeanu, Silviu Dragomir, ș. a.

Din partea Palatului au venit d-nii: Ernest Urdărianu, ministrul Casei regale, baron C. Flondor, mareșalul Palatului, baron Stârcea, mare maestru de ceremonie; Mocsony, maestrul vânătorilor regale, general Condiescu, colonelii Filitti, Rusescu și căpitan Știubei, adjutanți regali; dr. Mamulea, medicul Curții regale; colonel Octav Ulea; E. Buchmann, secretarul particular al Suveranului.

Mai erau de față d-nii: Măgureanu, Eugen Titeanu, preot Nae Popescu, general Gh. Mihail, Mihail Șerban, general Gabriel Marinescu, D. V. Țoni și Ion Marin Sadoveanu, subsecretar de stat; D. Vlahide, secretar general al Președinției consiliului; prof. N. Dascovici, secretar general la educația națională; general Niculescu, secretar general al ministerului apărării naționale; Zamfir Brătescu, fost subsecretar de stat.

D-nii generali: Florescu și Ilasievici, inspectori generali de armată; Argeșanu, comandantul corpului II; Țenescu, șeful Marelui Stat Major; Bengliu, inspectorul general al jandarmeriei; Coroamă, Atanasescu Dinică, Jaica, Liteanu, Țone, Nicolaescu, Zwiedenek, Topor, ș. a.

D-nii Andrei Rădulescu, prim președinte al Inaltei Curți de casație și justiție; Lupu și Mosgos, președinți de secție; Viforeanu, procuror general la Casație; general Victor Dombrowski, primarul general al Capitalei; prof. Rădulescu-Motru, președintele Academiei Române; I. Gr. Perițeanu, președintele consiliului de administrație al căilor ferate; general Cățoiu, directorul general al poștelor; ing. Macovei, directorul general al căilor ferate; Păcuraru, procuror general la Curtea de apel; Octav Vasiliu, prim procuror al tribu-

(Continuare in pag. 3-a)

SCRISORI DIN BERLIN

Pregătiri pentru aniversarea zilei de naștere a cancelarului Hitler

Transformarea și infrumusețarea Berlinului

Berlin, 10 Aprilie. — *Cancelarul Hitler își va serba la 20 Aprilie a 50-a aniversare a zilei de naștere.*

Pentru această zi se fac mari pregătiri, iar serbările vor atinge o splendoare cum nu a văzut Berlinul nici în cele mai frumoase timpuri ale imperiului.

De câteva săptămâni se lucrează la ornarea străzilor, unde se vor desfășura serbările. Ornamentul pregătit cu ocazia vizitei d-lui Mussolini în toamna anului 1937 și păstrat pentru diferite solemnități și serbări a fost găsit acum insuficient și înlocuit cu altul, de o splendoare și mai mare și de proporții și mai uriașe. Partea principală a serbărilor publice va fi parada militară. Se afirmă că la această paradă militară vor defila 55.000 soldați din toate unitățile, iar parada militară va avea proporții neatinse până acum. Nu există nici o îndoială că această paradă militară urmează să fie și o demonstrație cu scopuri politice.

Acest spectacol militar se va desfășura pe așa zisa „axă est-vest", adică pe noile străzi con-

(Continuare in pag. 2-a)

Bulevardul Mussolini din Tir ana capitala Albaniei